

מסורת הש"ס

(א) תגינה יח: חולין לג: פרה
פירא מ"ה, (ב) טהרות פ"ב
מ"ב שבת ד, חולין לג: (ג) חלה
פ"ב מ"ה, (ד) (נמנמר יח),
(ה) (תגינה דף כ, וחולין דף
ל"ה):

(א) גם' דמיטל ר' אלעזר. ג"כ
פיין פ"ב דטהרות משנה ו':
(ב) רש"י ד"ה בחולין וכו'
בטהרה (הזקוקה). תו"מ ונ"כ
פ"א שהזקוקה:

מוסף דש"י

[illegible]

תוספות שאני

[illegible]

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

שלישי הכה מחמת שני כו'. דשמעין מיניה תרתי ש"מ אורח הכה מחמת טבול יום דקבירא ליה כאלה שאלו וס"מ שלישי הכה מחמת שני נהי דחמישי בקדש לא אמר דנייתי מינה דקעביד בטבול יום דהאסא מעלה דרבנן היא ובקדש מקודש מייר ורבי יוסי מדאורייתא דהאסא אכל רביעי וכו' ארבעי מינה:

וְלֹא כִּי הָאֵל אֵימִינוּ. ר' יוסי מק"ו
ממחמור כיפורים דאיכא למיפיק
נגמיה דלמחמור כיפורים שכן א"כ
הטומאה ולא פריך דלא חשיב לה
ר' יוסי פירכא דהשחא דטבל לה
אולה לה ההיא טומאה: כל טעון
צילא מים מדרבי סופרים. כל שהוא
טעור מן המורה ונחמיה וקוקיהו
גבול במים וליתיה גבול הכא ראשו
ורובו במים שאובין והאכל מצי פרס
ואכלין טעמין והידים שהעריסו
נעילה כולם בתורה שנים טעונים:
ומעמאין א"כ קדש. להיט שלשי
יועשה רביעי ופוסלין את התרומה:
ותחמיה אסורין במעשה. באילה
אכל נגיעה שרי וחולין אף לאכול והכי
דלרנא בתניגה (דף יח:). והוא דרין נמי
לדרנא אין שני עשה שלשי בחולין
והאי דלא חשיב להו לפי שלא נפדשו
שמויהן ור"מ ותמולקתו קאמר: דאם
איכא. שלשי בחולין מן המורה
לימיה רביעי בתרומה מק"ו מעול
יוסי כדאייתא לשלישי לעיל משני
בחולין: ומעיה קדש. מרביעי
בתרומה מק"ו ממחמור כיפורים
כדאייתא לרביעי לעיל משלישי
בתרומה: האוכל אוכל ראשון.
מצי פרס מחולל ראשון נעשה גופו
ראשון לטומאה מדרבנן והאוכל אוכל
שני נעשה גופו שני. ונשמיטת חולין
מפרי טעמא שעושה את האוכל חמור
במאכל בהשחט (חולין ד' נד:). רבי
יועשה אומר האוכל אוכל ראשון או
אוכל אוכל שני שני. מאכל ראשון לא
אכל לא רשאי אכל שני שאין האוכל

החומר כמאכל לכל מאכל שני עושה אותו שני. והם מפרש טעמא מליני
הששמי עושה שני על ידי משקין: שליש שני לקדש. האוכל אוכל שליש
עושה גופו שני לקדש שאלם יגע בקדש ויעמלו לפסול עליו אחד.
והם מפרש טעמא. וכל הקן טומאת מדברניו ינהו: בחולין עושה
שני עשרה תרומה. בלאו חולין אמרו שהאוכל שליש עושה
שני לקדש בחולין שנעשו על טהרת תרומה שנעליהם הכן ורגיל
בתרומה וקיבל עליו לאכול חולין שלו בטהרת תרומה כדי שיהא
רגיל לתרומתו בטהרה (ו) הוקדש להן הילכך שמכחם בזה שליש
חולין נאחרם לא שמכחם שליש: ה"ג על טהרת תרומה אין
חולין גרידי לא. ומאן דברש על טהרת הקדש לא הכי מפרש להן
על טהרת הקדש לא דהו להו חולין גרידי שהמחשים חולין לטהרת
הקדש בעלה דעמו ואין בדבריו כלום: שששן שוין. הכן דמפרש
למה ראשון של חולין וראשון של תרומה וראשון של קודש: מטמא
אשמו ופוסל אחד בקדש. דהיינו רביעי: מטמא אחד ופוסל אחד
בתרומה. דהו ליה שליש: ופוסל אחד בחולין. דהו ליה שני. ומאן
דלפיג עליה סבר ראשון של חולין לא אזיל בקדש עד רביעי שאין
בקדש דאן ליה רביעי אלא אם כן היה ראשון של קודש. ומיחו שמעמי
מנינה דאן שליש בחולין: ר"א אומר תלה שני נעלם מן הפטורה על
מטמא. רישא דמתי' במסכת תלה (פ"ב מ"ו) שני שיעור תלה אחד
ממכ"ד טעמא עיסתה שוגגת או אנוסה אחד ממ"ה טעמא במזיד אחד
ממכ"ד שלא יהא חוטא נשכר ר"א אומר היכא דנעמאחא מוידה תלוס
אחרת בטהרה ומטעל מן הפטורה על טעמאחא משום דמנינה לתלוס
ממכ"ד המוקף כי"ד טעמא שיהא מן המוקף וטעמא נעלם כדי תלה
הטעמא מעיקר הפטורה על שלא הורמה תלתה דלי הורמה תלתה
דטעמא נה לא מלי לאפרושי מן הפטורה על החיוב ולא חייל עליה מן סם
תלה: וטעמא חסות מכיילא באמצע כדי לתלוס מן המוקף. מוקף לשון
מחיצה ומקורב כמו אין מקיפין שתי מצות במסכת ב"ב (דף י"ג).
ומקרא נפקא לן והרמוזם ממנו"ן מן המוקף לן בספרי הילכך לרישה
להקף

במרומה (דמומה הס) דמיא חוין שנעו על טרה הקד
לתלומה לעמא שים ולפסול אחד א"כ ינו רביי וא"מ מורה
אם כן לה נפסל גופו יר' טמא אפי' בנגע וא"מ גורה שלש
מורה לגור ולפי מירוס הקוטרס פירש בשמיט חוין א"מ
פרס מורה אנו אפרס מלי עממא דלמא אפלי חורלין טמאין

יָקָב דָּאָמַר יָדִים תַּחֲלוֹת נִינְהוּ גְבִי מַכְנִים יָדָיו לְבִית הַמְּנוּנָה וּמִשְׁנֵי דִלְס' הָיִם בְּדִאֲרִייתָא אַבְל

ۛ

שלישי הבא מחמת שני וכו'. פירש רש"י דשמעין מיניה חמי ששמעין מיניה אורכי הכא מחמת טבול יום דקבירא ליה כבאא שאול ושמעין מיניה דשלישי הכא מחמת שני וכו' תימה דאין דילק ק"ו לשלישי ממחוסר כסודים לאו ממילא שמעין מיניה דאין כ"ה כבאא שאול דכבאא קל וחומר

גופיה דמחוסר כיפורים נפקא ל
אוכל הבא מחמת טבול יום דעבד
רביעי א"כ אמאי הוי ליה למחמייה
לרביעי בקודש מאוכל הבא מחמת
טבול יום וכי אמאי מחייא ליה שפיר
טפי ממחוסר כיפורים גופיה מדחוי
מחייא ליה מאוכל הבא מחמת טבול
יום דלאוכל הבא מחמת טבול יום
גופיה לא שמשעין ליה אלא מקמי
דמחוסר כיפורים ונראה דאפי' הכי
הוי ניחא ליה טפי לעשות שלישי מקמי
ראשון כגון שלישי הבא מחמת שני
דלשני טפי למיטעד רביעי ממאי
דמייית ליה ממחוסר כיפורים שזריך
למייית שלישי גופיה (למייית) מקמי
דטבול יום דפטור בתרומה ע"ג דבין
קב יבין קב יח ק"ן בן ק"י מיחיה
לזלומי שני שלישי עדיף ליה טפי:

הא אייניגה מסבסבס כיפורים ואלא פריבין. (ר"י פ"א משום דלין דטבול אולא ליה הויא סומא ואלא דיעבול ממיא) ויהי הכי הא ע"י איתן לא למימר דר' יוסי סביבא ליה כרבן יוחנן בן זבדי דמיימי שלשי בתרומה מנה הגד דאי לא תימא הכי שלשי בנה ליה ובאולא מה הגד גופיה מיימי רבי יוסי רביעי ממסבס כיפורים ומכלי חרס ומשום הכי לא פריך. ספר הישר. מסקין ב"ק"ק דשבת (דף יז.) יומני דאכלי אולכין טמאין וכו' הקשה רבי"א הלוי וז"ל אלמא דאולכין טמאין פסולין את הגויה בכביה דאפי' כביה מטמאין למשקין דמרומה דאפי' לפומיה וחסנן פסוק כיצד משתפסין (פסוקי דק פס:) עליה לבית

המנוגע וחצי חציה לפסול את הגויה דהיינו שני ציגים ומירך מור
ואין דרך בני אדם לשמות אלף לאחר אכילת שני ציגים וקודם לכן
מילתא דלא שכיחא היא ואין נראה לר"י מירוך זה חדא שאפילו
בגליון לא קדקד בביתא הוא אמר לפסול את הגויה ולשם א"ל
אומר אלו פוסלין בתרומה שמתע מעט אפילו במגע ובכאן לא גזרו אלא
לעומת פנים אטו טומאת חוץ ועוד היאך אנו אומרים ציגמא פרק
לחורין (דף פ:) אמר רב פפא הנה לעומתא גויה דלא לאורייתא
ומותיב מי אמר רב פפא היה והכיביו וטעמא דהם ואמר רב
פפא מכאן לעומתא הם לאורייתא ומתוך מדברין וקרא שכיחא
בגלמא ולא מנורת מ"מ דבר ובי צוה היה טועה בעל הנמרה
שהם לאורייתא והלא פשט איסורם בכל העולם אלא ודאי נראה
דמרי גירות הוו חדא גירות טומאת פנים אטו טומאת חוץ דהיינו
פסול גויה דהרואה סבר דמותר להגיע טומאה למשקין דהא
שכחל תרומה ואח"כ שותה משקין טמאין ונענין לו צוה בחוץ
מעיו ולא חיישין להכי נמי לא נחוש אפי' בחוץ להכי גזרו ודוקא
בצני ציגים אבל בכביצה לא שהרי האוכל כביצה מתעבל בחוץ מעיו
ונשאר בין שניו ולכשיהיה בצני מעיו יפתח הכרת מכביצה ואין
אלם טועה שאפילו אוכל אוכלין כביצה חסר משקין דתרומה
א"ל אמר א"כ טעורין כן בצניא אפי' בחוץ צניא צניא דהרואה
כביצה שהרי נתעבל האוכל ולא היה כשיעור לטמא ודוקא באוכלין
מזריך יותר מכשיעור משום דמתעבל אבל משקין פסלי גויה כבדי
רביעית דאין דרך משקה להתעבל בחוץ מעיו וא"ת הלא לכן להוסיף
ביתא מעט מ"מ כיון דנחית לשעוריה העמיד אותה על שני ציגים
שהוא שיעור ידוע וגוריה אחרת אותה על שבת שגזרו בכביצה
אף על מגע ואותה של שחיטת חולין (דף נה.) דאמר עינא האוכל
אוכל שלישי של חולין שנעשו על טהרת תרומה נפסל גופו מלאכול
תרומה איני יודע לפרש אם היה מחזוה גוריה ראשונה מ"מ
למה גזרו א"ל משום טומאת חוץ הלא אפילו אם היה נוגע
בשלישי בתרומה לא היה נפסל שאין שלישי עושה רביעי
כ"י הוא כחולין רבי אלעזר ברבי זדוק אומר הרי הן כטומאה
שניה ומשום משקין דלכלל אוכלין טמאין ושהם משקין דתרומה
היא מ"מ העטם לא נודע אלא א"כ נאמר רבי בגזירות וגזרו
נראה ואינו מיושב יפה שמפרש האוכל אוכל ראשון זהו חס"י
ומי משקין דתרומה זהו אפילו בכביצה. ע"כ לשון ספר הישר:

מר
שני ערשה ג' בחולין מ"מ כיון שקרא לה שם היא לה העיסה תרומה ושני ערשה ג' בתרומה ועם הסלוק קורא לה שם. והק' ה"י אלחנו והלא אין זה מוקף וכע"י מוקף ממש ויש רוצים ל

עין משפט
נר מצוה

י"ד א מ"י פ"ח מהל' אבות
הטומאה הלכה ב:
בזו ב מ"י שם (פט"ו הל' ב)
ופ"ט הל' א ופ"י הל' ב
ופ"ש בב"מ ופ"ח הל' ב ב
:ד

מִן ג' מ"י פט"ו מהל'
 טומאת אוכלין הל' ח
 [ופ"ג מהל' מע"ש הל' א:]
 י"ד מ"י פ"ח מהל' שאר
 אצות הטומאות הלכה י'
 י"ח ה' ו' ז מ"י שם פ"א
 הלכה יב:
 י"ח ח מ"י פ"ה מהל'
 בכורים הל' י' ופ"ו
 שם הל' יב וע"ש ב"מ
 טו"ע י"ד סימן סג:

תוס' שאני (הם)

חֲקִישׁ דְּרָאִיכָא לְפִינֵי דְאֵלֵךְ
 אֶל מִינֵי (אֲרָאִי אֲרָאִי) תְּנָאן
 שְׂבָאִיכֵי וְכִי עֵשׂוּשׁ יֵשׁ
 בְּחִינֵי בְּאֵן וְכִי לְהִרְעִי
 מִן קִצְבָּא וְדִרְמִי וְדִרְמִי
 מִדָּא אֵיכָא לְפִינֵי דְאֵלֵךְ נָאן
 רֵאִיָּה מְשֻׁלֵּה וְדִרְמִי
 בְּכִלְהִי דְּמִטְרָה חֲבִינֵי
 וּבְמִשְׁכָּא אֵיךְ לֵךְ שֵׁי אֲרִוּיִי
 וְהִתְרַחֵם וְהִתְרַחֵם וּבְמִשְׁכָּא
 מִשְׁאִיר מִשְׁכָּא אֵיךְ נָאן
 וְלֵךְ לֵךְ מִכָּא דְרָאִיכָא אֵלֵךְ
 וְפִלְגִי וְפִלְגִי כִלְהוּ סְבִירָא
 וְדִרְמִי אֵיךְ הִלְכֵךְ מִכָּא תְּנָאִי
 וְכִלְהוּ מִשְׁכָּא אֲתָת מִכָּא
 וְדִרְמִי דִרְמִי וְעֵלְיִהוּ
 וְהִתְנַחֵם קִי מִכָּא דְרָאִי אֵלֵךְ
 שֵׁי עֵשׂוּשׁ יֵשׁ בְּחִינֵי וְכִי מִסָּא
 אֵלֵךְ אֲלֵהֵן מִרְשִׁילֵי עַל
 אֲשַׁכְּחֵן בְּכִינֵי לְפִלְגִי עַל אֵלֵךְ
 תְּנָאִי דִרְמִי רֵבֵן דִּרְמִי דִרְמִי
 וְדִרְמִי דִרְמִי (עֵשׂוּשׁ יֵשׁ)
 כִּשְׂשֵׁי אֵלֵךְ וְכִי לֵךְ יִתְעֵשׂ
 וְכִי מִסָּא אֵלֵךְ פִּלְגִי עֵלְיָהּ
 יִתְעֵשׂ אֲמִיר הֲוֵאלֵךְ אֲוִכֵל
 וְשִׁתְּ אֲוִכֵל שֵׁי שֵׁי מִן
 הַשְּׁתִּית מִן טַעַמָּא שֵׁי שֵׁי
 לֵהֵלֵךְ לִשְׁמִעֵנִי שֵׁי עֵשׂוּשׁ
 שֵׁי עַל יֵדֵי מִשְׁקֵיכֵן אֵלֵךְ
 מִטְּמֵא דְרֵבֵן נִנְדֵה רִיבֵךְ
 חֲבִינֵי חֲרִימָא אֲוִכֵל חֲבִינֵי
 גִרְיָא וְכִי מִסָּא דְרִיבֵי עַל
 מִטְּמֵא הֲקִישׁ אֵלֵךְ הֵלֵךְ
 מִטְּמֵא הֲקִישׁ אֵלֵךְ הֵלֵךְ
 חֲבִינֵי גִרְיָא הֲקִישׁ מִטְּמֵא עֵלְיָה
 אֲעַל כִּי אֲוִס אֲוִן דְּרִיבִי
 כִּלְהוּ לִיִּי רִי אֲלֵיכֵךְ אֲוִר
 נִסְתָּא מִן הַשְּׁתִּית עַל
 הַמִּטְּמָא מִי רִישׁ שְׁמִינִי
 חֲלָה אֲחֵךְ מִכִּי אֲרִיחָא
 מִיחָא שְׂבָנֵת אֵי אֲוִס אֲחֵךְ
 מִיחָא נִסְתָּא מִכִּי אֲנִיחָא
 מִכִּי לֵיךְ אֲוִר אֲנִיחָא נִשְׁכֵּי
 רִי אֲלֵיכֵךְ אֲוִר מִטְּמֵא
 מִדִּרְמֵה תִלְשׁ אֲחֵרֵת בְּשִׁיחָה
 וְחִטְלֵן מִן הַשְּׁתִּית עַל
 הַמִּטְּמָא יִכְעִיז עֵשׂוּשׁ שִׁיחָא
 מִן הַמִּתְקָה וּבְהִסְתָּה נִסְתָּא
 כִּי דִרְמֵה מִטְּמֵא מִעִינֵה
 הַשְּׁתִּית עַל הַיִּרְעִי
 חֲלֵתֵה דִרְמֵה חֲלֵה
 דִּרְמֵהוּ וְכִי מִצִּי לֵאמֹרשׁ
 מִן הַשְּׁתִּית עַל הַחֵיבֵל
 חִילֵי עֵלְיָה מִן הַשְּׁתִּית כִּי
 לִרְעֵן מִן הַמִּתְקָה מִקְרָא
 נִסְקָא לִי כְּסִפֵּי הַמִּתְקָה
 מִמֵּן מִן הַמִּתְקָה לֵךְ הִלְכֵךְ
 חֲלֵה לִקְחֵי אֵי הַעִישׁ קִרְפֵּה
 שְׂקִירָה לֵךְ שֵׁי חֲבִי מִסָּא
 לֵךְ נִוְחֵה מִטְּמֵא דִרְמֵה אֲחֵךְ
 נִוְחֵת מִן הַעִישׁ הַשְּׁתִּית
 מִמֵּן מִכְּבִיבֵי כִי הַמִּטְּמָא
 לִשְׁתֹּרֶה וְהַאֲצַעֲצֵת נִוְחֵת
 מִן הַשְּׁתִּית וְקִרְפָּא שֵׁי
 עַל הַחֵלֵל וּמִסְלֵקֵךְ עַל קִרְפָּא
 שֵׁי וּמִחֹת מִכְּבִיבֵי אֵלֵךְ
 מִטְּמֵא מִטְּמֵא אֲרִיחָא
 מִטְּמֵא מִקְלֵךְ חֲרִימָא כְּרִיחָא
 כִּרְיֵכְ מִכָּא הֲוִכֵל מִלְכֵךְ
 יִתְעֵשׂ מִכָּא כִּלְהוּ שְׁוִרָה חִיל
 שִׁיחָא אֲרִיחֵי כִלְהוּ שְׁוִרָה חִיל
 אֲסִיר כִּלְהוּ דִּרְמֵה אֲסִיר
 אֲוִכֵל כִּלְהוּ אֲחֵרֵת שְׁוִרָה
 וְכִסְמִי וְכִי כִרְעֵה תִרְעִילָהּ
 שֵׁיחָא שֵׁיחָא אֲחֵרֵת לֵךְ שֵׁי
 חֲלֵה וּמִסְלֵקֵךְ עַל קִרְפָּא שֵׁי
 לֵהֵלֵךְ רֵעִי לֵךְ שֵׁי גִי
 מִסָּא דִרְמִי חֵלֵךְ אֲמִי
 מִן הַחֲבִיבֵי שֵׁי שִׁתְּכֵל חֲבִינֵי
 קִרְפֵּינֵי יֵהֵא יֵהֵא מִן מִטְּמָא